

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 20

van **PETER VAN ROMPUY**

datum: 6 oktober 2016

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Groepszakenreis naar Iran - Aankaarten schendingen mensenrechten

De minister-president zal een groepszakenreis begeleiden naar Iran van 29 oktober tot 1 november a.s.

Recentelijk is er in Iran veel te doen rond het publiek worden van een audiotape waarin de voormalige religieuze leider Montazeri de terechtstelling van ongeveer 30.000 politieke opposanten in de jaren 1988-89 aanklaagt in niet mis te verstane bewoordingen:

"Jullie plegen de ergste misdaad onder de Islamitische Republiek."

"Doden is de verkeerde reactie op het uiten van een mening."

"Over vijftig jaar zullen mensen zeggen dat de leider Khomeini een bloeddorstige, brutale en moorddadige leider was."

Eén van de personen op de audiotape die de terechtstellingen verdedigt, is de huidige minister van Justitie Pourmohammadi. Hij zegt trouwens "fier te zijn op zijn daden". Deze massamoorden zijn gedocumenteerd en veroordeeld door o.a. Human Rights Watch en Amnesty International. Steeds meer stemmen in het Europese en Amerikaanse parlement klagen deze zaak aan. Daarnaast kloeg de Hoge Commissaris voor Mensenrechten van de Verenigde Naties nog de recente terechtstelling van tientallen politieke opposanten in Iran aan.

1. Zal de minister-president op zijn reis contact hebben met de Iraanse autoriteiten? Zo ja, met welke personen?
2. Zal de minister-president in zijn contacten melding maken van de grove schendingen van de rechten van de mens en de vrije meningsuiting in de jaren 1988-89 tot op vandaag?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 20 van 6 oktober 2016

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Zoals u zelf vermeldt, gaat het om een groepszakenreis. Er zijn geen zuiver politieke ontmoetingen voorzien, ook niet met vertegenwoordigers van mensenrechtenorganisaties of de democratische oppositie.

Flanders Investment & Trade (FIT) legt samen met Brussels Invest and Export (BIE) en L'Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers (AWEX) de laatste hand aan het programma. Kansrijke sectoren voor onze bedrijven zijn energie, infrastructuur, machines, gezondheidszorg en milieu.

Bij de voorbereiding van het programma werden een aantal Iraanse vakministeries gecontacteerd, maar dergelijke ministeriële ontmoetingen worden pas op het laatste moment bevestigd. Als die effectief plaatsvinden, zullen het in ieder geval contacten worden, die vertrekken vanuit een economische invalshoek en die van belang kunnen zijn voor sommige van onze bedrijven.

2. Maar ik ben tegelijk bezorgd over de mensenrechten in het land. U hebt het terecht over een gebrek aan vrije meningsuiting. Eén van de elementen die vaak terugkeert, is het veelvuldig uitvoeren van de doodstraf door executie. Daarnaast is er de enorme genderongelijkheid. Een positief signaal is dan weer dat de massamoord op 30.000 opposanten in de periode 1988/89 op dit ogenblik druk wordt besproken, ook in de Iraanse pers. Dit heeft te maken met het vrijgeven van een onthullende audiotape uit die periode, zoals u zelf aangaf.

Het is in ieder geval mijn overtuiging dat de nieuwe openheid, door het wegvallen van een aantal sancties begin 2016, ook op het vlak van mensenrechten positief kan zijn. Economische contacten kunnen dit versterken. Ik steun het actieplan van de Europese Commissie waarbij gestipuleerd wordt dat bij externe contacten de verdediging van de mensenrechten voorop moeten staan, ook bij de economische relaties. Ik verwijs eveneens naar mijn inspanningen op het vlak van 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen' (MVO).

Ik ga in ieder geval na of het opportuun en mogelijk is om tijdens de - zij het vooral economisch getinte - gesprekken het element mensenrechten naar voor te schuiven.

Dit heb ik in ieder geval reeds gedaan op 4 november jongstleden tijdens het onderhoud dat ik had op mijn kabinet met de Iraanse vice-minister van Buitenlandse Zaken en Voorzitter van het comité van de Externe Economische Relaties, de heer Morteza Sarmadi en met de Iraanse ambassadeur de heer Peiman Seadat.